

[Vejen.]

„Hvad bliver saa Resultatet af den stærkt stigende Fremgang for Landbruget?“

Og det Svar, den højtærede Landbrugsminister giver, er:

„Resultatet er det ganske simple, at Ejendommene stiger i Pris og Jorden stiger i Pris.“

Jeg havde, som sagt, hørt den højtærede Landbrugsministers Udviklinger med Hensyn til Landbrugets Fremtid, og det forekommer mig, at han i ualmindelig Grad var Sortseer. Hvad er nemlig det, den højtærede Landbrugsminister ikke har set? Han har ikke set, at Landbrugerne i de gode Tider offer mere paa deres Uddannelse, nemlig paa Højskoler og Landbrugsskoler og flere Steder, og for det andet, at de i gode Tider sætter ekstra Grundforbedringsarbejder i Gang, udvider Bygningerne, øger Besætningerne, forøger Jordens og Besætningernes Ydeevne og faar en stærkt forøget Produktion. Det forekommer mig, at den højtærede Landbrugsminister, naar han taler om Landbrugets Forhold, glemmer at tage det i Betragtning.

Der er en Ting, forekommer det mig, der har manglet, da disse Lovforslag blev fremsat, og det er Begrundelsen for disse Forslag. Ved en Gennemlæsning af Forslaget finder man ingen Begrundelse, man finder den heller ikke i Bemærkningerne til Lovforslaget, og det forekommer mig heller ikke, den findes i Forelæggelsestalen.

Men den findes i Slutningen af den højtærede Landbrugsministers Finanslovtale. I denne Tales Slutning kom han igen ind paa de stigende Gældsbyrder. Jeg skal ikke komme ind paa en Statistik over de stigende Gældsbyrder her i Landet, da det ærede Medlem Hr. Duborg i Gaar var inde paa dette. Tiden er heller slet ikke til det nu. Men jeg kunde have Lyst til at gøre nogle faa Bemærkninger om det, den højtærede Landbrugsminister anførte som det, der skal være til Modvirkning af den stigende Gældsbyrde, den forfærdelige Gældsstiftelse indenfor Landbruget.

Ministeren sagde, at det, det først og fremmest gælder om, er at indføre højere Løn og som det andet: Flytning af Skatterne fra Arbejdet over paa Jorden. Det forekommer mig, at i den Forbindelse, det er brugt her, er Talen om Flytning af Skatterne fra Arbejdet over paa Jorden nærmest at ligne ved et Slagord. Udtalelsen om højere Løn opfatter jeg saaledes, at den angaar højere Løn til alle, der arbejder i Landbruget,

baade dem, der tjener, dem, der er Daglejere, og dem, der selv er Landbrugere, og jeg er for saa vidt enig med den højtærede Landbrugsminister, som jeg erkender, at det vilde være meget godt, hvis vi altid i Landbruget kunde faa en højere Løn, end vi plejer at faa; det vilde være til alles Gavn, hvis vi kunde det. Men desværre er det ikke saadan, at Landbrugerne i Almindelighed har en høj Løn.

Med Hensyn til hvad disse Lovforslag efter hans Mening skulde modvirke, nævnte Ministeren tre Ting. De skulde modvirke Prisstigningen, Spekulationen og endelig den stigende Gældsbyrde. Med Hensyn til det andet, Spekulationen i Jord, kunde jeg have Lyst til at minde om en tidligere Landbrugsminister, nemlig afdøde Landbrugsminister Kr. Pedersens Udtalelser med Hensyn til en tilsvarende Landboreform som den, der her er foreslaaet, nemlig Ekspropriation af Jord.

Jeg har nemlig to Gange ved Møder ude i Landet hørt Kr. Pedersen sige, hvorledes Udstykningen, Erhvervelsen af Jord skulde ordnes. Han gav den Fremstilling, at han havde en Ejendom paa 70 Tdr. Land, og han var af den faste og fulde Overbevisning, at det var for meget for ham, det kunde han ikke faa passet ordentligt. Og han var af den Opfattelse, at det var Statens Pligt at ekspropriere 20 Tdr. Land og oprette Husmands- eller Gaardmandsbrug paa disse 20 Tdr. Land.

Det forekommer mig, at hvis der havde været en lille Smule Konsekvens i Kr. Pedersens Tankegang, havde det været naturligt, om han, naar han erkendte, at 70 Tdr. Land laa over hans Kræfter at dyrke, selv skulde have stykket 20 Tdr. Land ud og overladt dem til en af sine Bekendte. Men det gjorde Kr. Pedersen ikke, for saa manglede han jo et Agitationsnummer.

Nu ved jeg ikke, om det forholder sig saadan med den nuværende Landbrugsminister, at han har mere Jord, end han kan komme over, og om det er delvis af den Grund, han har fremsat Ekspropriationsforslag; maaske Landbrugsministeren har et lille Stykke ved en Side, han kunde ønske at faa eksproprieret.

Jeg skal saa ganske kort omtale en Bemærkning, som den højtærede Landbrugsminister kom med til sidst i sit Foredrag; det er ikke første Gang, jeg har hørt den Bemærkning, men det er maaske første Gang, Ministeren har brugt den her i dette høje Ting. Ministeren citerede nemlig det gamle Ord om, at naar Bonden har Penge, saa har alle Penge, men Ministeren vilde